

Wstęp do językoznawstwa. Prowadzący : Małgorzata Nowakowska

Wykaz tematów:

1. Definicja podstawowych terminów z językoznawstwa i gramatyki oraz początki językoznawstwa jako dyscypliny naukowej
2. Dychotomia *langue vs parole*, a mowa (*langage*) i dyskurs; teoria znaku u de Saussure'a.
3. Klasyfikacja znaków.
4. Istotne cechy znaku językowego i niejęzykowego.
5. „Język” pszczoł (cechy znaku).
6. Związki syntagmatyczne (*syntagmatiques*) i paradygmatyczne (*associatifs*).
7. Co to jest system (struktura) u de Saussure'a?
8. Język nie jest substancją a formą. Diachronia i synchronia.
9. Afazja i komunikacja według R. Jakobsona.
10. Funkcje języka i krytyka modelu komunikacji R. Jakobsona.
11. Zdania performatywne i konstatywne Austina.
12. Ewolucja koncepcji Austina. Akty językowe Searle'a.
13. Akty językowe bezpośrednie i pośrednie. Przykład: prośba.
14. Znaczenie dosłowne i derywowane. Klasyfikacja sensu *implicite*.
15. Maksymy konwersacyjne Grice'a.

Literatura podstawowa:

- ŁUCZYŃSKI E. & MAĆKIEWICZ J., 2002, *Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia*, Gdańsk : Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego (Rozdział 1 „Co to jest język? ss. 8-19).
- SAUSSURE (de) F., 1991, *Kurs językoznawstwa ogólnego*, Warszawa: PWN.
(„Przedmiot językoznawstwa” ss. 35-45;
„Językoznawstwo języka i językoznawstwo mówienia”, ss. 46-47;
„Istota znaku językowego”, ss. 89-94;
„Językoznawstwo statyczne i językoznawstwo ewolucyjne” 103-105
„Związki syntagmatyczne i związki asocjacyjne”, ss. 147-152)
- GRZEGORCZYKOWA R., 2002, *Wprowadzenie do semantyki językoznawczej*, Warszawa, PWN.
„Znaczenie jednostek systemu a znaczenie wypowiedzi (semantyka a pragmatyka) ss. 29-38.
„Teoria aktów mowy”, ss. 75-79
„Pogranicza semantyki i pragmatyki” ss. 145-161.)
- GRZEGORCZYKOWA R., 2007, *Wstęp do językoznawstwa*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- LACHUR Cz., 2004, *Zarys językoznawstwa ogólnego*, Opole: Uniwersytet Opolski
(Rozdział 1 „Język jako główny przedmiot językoznawstwa” ss. 31-75 oraz ss. 77-74 dot. pojęcia fonemu).
- LYONS J., 1976, *Wstęp do językoznawstwa*, Warszawa: PWN.
„Językoznawstwo współczesne” ss. 49-64.
„Struktura języka” ss. 65-90.
- MILEWSKI T. 1965, *Językoznawstwo*, Warszawa, PWN.
(rozdział II «Stosunek języka do innych rodzajów znaków», ss. 9-26.)
(rozdział IV «System fonologiczny», ss. 57-74.)
- POLAŃSKI K. (red.), 1993, *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*, Ossolineum.

Literatura uzupełniająca:

- FISIAK J., 1985, *Wstęp do współczesnych teorii lingwistycznych*, Warszawa, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne.
- HEINZ A., 1983, *Dzieje językoznawstwa w zarysie*, Warszawa, PWN.
- HELBIG G., 1982, *Dzieje językoznawstwa nowożytnego*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Lódź: Ossolineum.
- MALBERG B., 1969, *Nowe drogi w językoznawstwie*, Warszawa: PWN.
- LYONS J., 1984, *Semantyka 1*, Warszawa, PWN.
– 1989, *Semantyka 2*, Warszawa, PWN.
- PAVEAU M.-A., SARFATI G.-E., 2009, *Wielkie teorie językoznawcze. Od językoznawstwa historyczno-porównawczego do pragmatyki*, Kraków: FLAIR.
- WEINSBERG A., 1983, *Językoznawstwo ogólne*, Warszawa, PWN.